

Skyddsjakt efter varg

Beslut

Länsstyrelsen beslutar på eget initiativ om skyddsjakt efter en (1) varg inom det område som avgränsats på karta (bilaga 1) till detta beslut. Jakten får genomföras i enlighet med de villkor som anges nedan. Syftet med jakten är att förebygga ytterligare angrepp på tamdjur i området.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen att detta beslut ska gälla utan hinder av att beslutet överklagas. Hur beslutet kan överklagas framgår av bilaga.

Länsstyrelsen utser en jaktledare som i sin tur utser deltagare som får genomföra skyddsjakten.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 24 d § andra stycket jaktförordningen (1987:905) att jakten får ske på annans jaktområde.

Länsstyrelsen beslutar om undantag från 9 § fjärde stycket jaktförordningen, så att jakten får ske även efter solens nedgång.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 15 § jaktförordningen att all form av rörlig belysning får användas.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 21 § jaktförordningen att jakten får bedrivas från motordrivet fordon.

Jakt som inte följer dessa villkor sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelserna för jaktbrott återfinns i 43 och 44 §§ samma lag.

Villkor

Skyddsjakten är tillåten från och med beslutsdatum till och med den 1 augusti 2023 och ska inledas och genomföras i samråd med Länsstyrelsen. Jakten avlyses när en (1) varg fällts eller påskjutits.

Jaktområdet framgår av gränserna på bifogad karta. Om vargen följs och går ut ur jaktområdet, får jakten fullföljas och vargen fällas, även utanför området som markerats på kartan, under förutsättning att det inte råder tvivel om att det fortfarande är det förmodat skadegörande djuret som följs.

Jaktledare och organisation

- Länsstyrelserna utser jaktledare till skyddsjakten. Jaktledaren utser ett jaktlag på max 30 personer.
- Jaktledaren utser de personer som får jaga med stöd av detta beslut. Namn och kontaktuppgifter till samtliga jakttagare ska kunna uppvisas för Länsstyrelsen och polis.
- Jaktledaren ska innan jakten inleds se till att samtliga jägare informeras om sina skyldigheter och vilka villkor som gäller vid skyddsjakten. Varje jakttagare har också själv skyldighet att hålla sig informerad om vilka villkor som gäller.
- Efter samråd med och godkännande av Länsstyrelsen får jaktledaren delegera jaktledarskapet.

Jaktmedel och metoder

- Undantaget att motordrivet fordon får användas vid skyddsjakten gäller endast för körning på vägar och skogsbilvägar, samt för att avlossa skott när motorn är avstängd och fordonet inte är i rörelse. Motordrivet fordon har samma betydelse som i 2 § lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner.
- Skyddsjakten får bedrivas med hjälp av högst två hundar som förföljer vargen samtidigt. Dessa ska vara speciellt tränade för jakt efter rovdjur. Ytterligare hundar får finnas i jaktorganisationen för spårning.
- Hund som är särskilt tränad i att spåra upp skadat vilt ska kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar efter påskjutningen. Detta framgår av 17 § andra stycket i jaktförordningen.
- Vid jakt med hund ska lufttemperaturen beaktas. Jakten ska inte bedrivas på ett sådant sätt att vilt eller hundar utsätts för onödigt lidande.
- Endast kulpatroner klass 1 får användas vid skyddsjakten. Begränsningar i magasinkapacitet hos halvautomatiska kulvapen som anges i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) ska följas.

- Jaktledaren ska omedelbart avbryta jakten och anmäla till Länsstyrelsen när en varg fällts eller påskjutits.
- Om djuret endast påskjutits ansvarar jaktledare och ansvarig skytt för att eftersök genomförs med hund som är särskilt tränad i att spåra upp skadat vilt.
- Skydds jakt med stöd av detta tillstånd får inte bedrivas inom detaljplanerat område utan tillstånd av Polismyndigheten.
- Fälld varg får inte flyttas från fallplatsen innan den besiktigats av Länsstyrelsens besiktningsperson. Flådd varg samt referensprov i form av hudbit lämnas till Statens veterinärmedicinska anstalt för obduktion, enligt Naturvårdsverkets vägledning om provtagning av björn, varg, järv och lo som fälls vid skydds jakt (bilaga till NV-00303-20). Jakträttshavaren får tillvarata vargens skinn.

Rapportering

Påskjuten/fälld varg ska omedelbart anmälas till Länsstyrelsen.

Hantering av fälld varg

- Fälld varg ska lämnas orörd på skottplats/fallplats
- Skytten ska utan dröjsmål kunna uppvisa den fällda vargen samt skottplats/fallplats för Länsstyrelsens besiktningspersonal.
- Fällt djur besiktas och omhändertas av Länsstyrelsen för vidare transport till Statens Veterinärmedicinska anstalt för obduktion.

Avlysning

Skydds jakten är avlyst när en (1) varg fällts eller påskjutits, eller Länsstyrelsen av andra skäl finner det nödvändigt att avlysa den. Länsstyrelsen kan, om eftersök visar att det påskjutna djuret är oskadat, besluta om fortsatt jakt.

Beskrivning av ärendet

Totalt har fem angrepp skett i jaktområdet mellan den 22 maj och 21 juli 2023:

- Under natten mellan den 22–23 maj angreps åtta får i Bollebygds kommun.
- Mellan den 2–3 juni angreps fem får i Herrljunga kommun.
- Den 22 juni dödades ett får i Bollebygds kommun.
- Mellan den 24–25 juni angreps femton får i Borås kommun.
- Natten till den 21 juli dödades 4 får i Bollebygds kommun

Angreppen har skett i ett område mellan Vårgårda, Ljung, Borås, Bollebygd, Hindås och Alingsås. Enligt de senaste inventeringsresultaten omfattas området inte av stationär varg och DNA-analys visar att två av angreppen har utförts av en ung varg från

Södermanlands län som inte hittats tidigare i Västra Götalands län. Länsstyrelsen bedömer att sannolikheten för ytterligare angrepp i området är stor då de fem angreppen har skett inom en tidsperiod av två månader.

Motivering till beslutet

Länsstyrelsen bedömer att sannolikheten för ytterligare angrepp i området är stor, då fem angrepp har skett inom två månader.

I enlighet med Viltskadecenters kriterier för när vargar ska klassas som särskilt skadebenägna, bör fyra angrepp ha skett under en 12-månadersperiod. Riktlinjerna gäller stationära vargar men Länsstyrelsen konstaterar att även vandringsvargar kan orsaka stora problem och eventuellt vara kvar i samma område en längre tid. Varg har forcerat stängsel av god kvalitet och har under sin vandring valt att angripa får i stället för att döda vilda bytesdjur. Länsstyrelsen menar att eftersom fem angrepp utförts inom två månader i samma område, talar detta för att angreppen har utförts av samma individ.

Länsstyrelsen bedömer att det i det aktuellt fallet inte finns någon annan lämplig lösning än skydds jakt för att undvika ytterligare angrepp.

Förutsättningar för skydds jakt

Bestämmelserna gällande skydds jakt i den svenska lagstiftningen har sin grund i Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet). Beslutande myndigheter ska, i fråga om arter som är skyddade enligt direktivet, tolka den svenska lagstiftningen i linje med detta direktiv. Vargen har ett strikt skydd enligt EU:s livsmiljödirektiv.

EU-kommissionen har i sin vägledning anfört att strängheten hos något av villkoren ökar med graden av ett undantags påverkan på en art/population (se Vägledning om strikt skydd för djurarter av intresse för gemenskapen i enlighet med rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer, slutlig version februari 2007). Det innebär således att ju större negativ påverkan ett beslut om skydds jakt har på populationen av den aktuella arten, desto högre krav bör ställas på de förutsättningar som ska vara uppfyllda enligt 23 a §. Samtidigt bör en mindre strikt bedömning kunna göras i de fall jakten har liten eller ingen effekt på populationen.

För att skydds jakt ska kunna medges krävs att förutsättningarna i 23 a § jaktförordningen (1987:905) är uppfyllda. Skydds jakt får enligt bestämmelsen meddelas bland annat för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom. För skydds jakt krävs även att

det inte finns någon annan lämplig lösning och att det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

Länsstyrelsen ska i ärenden som handlar om skyddsjakt på rovdjur göra en samlad bedömning i varje enskilt fall. Länsstyrelsen ska bland annat bedöma och ta hänsyn till omfattningen av skador och olägenheter, om skadeförebyggande åtgärder har gjorts samt vilka möjligheter till förebyggande av skada och olägenheter som finns, på kort och lång sikt. Länsstyrelsen ska också utvärdera möjligheterna till andra lämpliga lösningar än skyddsjakt, samt beakta vargstammens utveckling i landet som helhet samt den aktuella vargens genetiska ursprung. Vidare ska Länsstyrelsen bedöma om det går att identifiera individer som är speciellt skadegörande eller orsakar allvarliga olägenheter.

Gynnsam bevarandestatus

Vargen i Sverige har sedan tidigare bedömts ha en gynnsam bevarandestatus. Resultat från inventeringen 2021/2022 visade att det fanns cirka 460 vargar i Sverige och 450 vargar för 2022/2023. Detta visar att populationen fortsatt ligger över 300 vargar, vilket är ett kriterium för gynnsam bevarandestatus. Skyddsjakten riskerar därmed inte att försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för varg på nationell nivå. Eftersom antalet vargar på senare år har ökat snabbt i Västra Götalands län, kommer detta beslut om skyddsjakt, inte heller att försämra bevarandestatusen för varg regionalt.

Länsstyrelsen har övervägt följderna av en skyddsjakt med tanke på upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus på lokal nivå. Resultat av DNA-analyser tagna i samband med besiktningsvisningar visar att vid två av angreppen (2–3 juni Herrljunga och 22 juni i Bollebygd) har G183-22 varit den skadegörande individen. G183-22 är en hane som har sitt ursprung i Grytenreviret (Södermanlands län) och som inte är en genetiskt viktig varg. Skyddsjakt enligt detta beslut riskerar därmed inte att försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för varg på lokal nivå.

Förhindra allvarlig skada

I bedömningen av om skyddsjakt i detta fall är en effektiv åtgärd för att förhindra allvarlig skada på boskap, utgår Länsstyrelsen bland annat från Naturvårdsverkets reviderade riktlinjer för beslut om skyddsjakt (Rapport mars 2023) samt Viltskadecenters rekommendationer. För att skälet ska anses vara uppfyllt krävs att det är sannolikt att allvarlig skada kommer att inträffa om inte skyddsjakten genomförs. I de fall skadan redan nått en allvarlig nivå

ska det också vara sannolikt att skadan förvärras ytterligare genom förnyade skador. Enligt Naturvårdsverkets riktlinjer kan det, beroende på situation, vara relevant att beakta följande faktorer:

Omfattningen på redan uppkomna skador
Hur lång tid som skadorna pågått
Tidsintervall mellan skadetillfällena
Tid till dess skadorna kan förväntas upphöra för jakt-/betessäsongen
Erfarenheter från tidigare säsong

Länsstyrelsen bedömer att sannolikheten för ytterligare angrepp i området är stor utifrån de fem angrepp som skett inom en tidsperiod av två månader. Resultat från DNA-analys visar att en skadebenägen varg utfört angreppen vid två av fem angreppstillfällena. Senaste angreppets DNA-prover har ännu inte hunnit analyseras. Länsstyrelsen bedömer därför att det i aktuellt fall inte finns någon annan lämplig lösning än skydds jakt för att undvika ytterligare angrepp.

Sammanfattande bedömning

Vid avvägning mellan de i ärendet motstående intressena av att förhindra allvarlig skada och att skydda vargstammen bedömer Länsstyrelsen att situationen föranleder ett behov av att förebygga skador genom tillstånd till skydds jakt. Länsstyrelserna bedömer vidare att samtliga förutsättningar enligt 23 a § jaktförordningen för beslut om skydds jakt är uppfyllda under förutsättning att föreskrivna villkor följs.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Naturvårdsverket har den 14 april 2023, diarienummer NV-01088-23, med stöd av 24 a § jaktförordningen (1987:905) beslutat att överlämna rätten att besluta om skydds jakt efter bland annat varg till samtliga länsstyrelser i Sverige utom Länsstyrelsen i Gotlands län. Delegeringen gäller från den 1 juli 2023 till och med den 30 juni 2026.

Med stöd av 59 § jaktförordningen (1987:905) kan länsstyrelsen besluta att beslutet gäller omedelbart utan hinder av att det överklagas.

Enligt 23 a § första stycket jaktförordningen är förutsättningarna för skydds jakt att det inte finns någon annan lämplig lösning och att det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom ske i något av de syften som räknas upp i paragrafen, bland annat för att förhindra

allvarlig skada särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom.

Av 23 b § jämförd med 24 a § jaktförordningen följer att beslut om skyddsjakt på varg får fattas av länsstyrelsen även om någon skada inte har inträffat, om det finns stor sannolikhet för att allvarlig skada kommer att uppstå.

Beslutet har även fattats med stöd av 9, 9 b, 15 a, 21 och 24 d samt 33 §§ jaktförordningen. Bestämmelserna reglerar vilken tid på dygnet jakten får ske, vad beslutet om skyddsjakt ska innehålla, att undantag mot förbudet att använda motordrivet fordon får lämnas, under vilka förutsättningar skyddsjakt får meddelas (se vidare nedan), samt att fällt djur tillfaller staten.

Länsstyrelsen har även beaktat skyddsreglerna i artikel 12 i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitat-direktivet) samt undantagsreglerna för jakt i artikel 16.1 i samma direktiv. Hänsyn har också tagits till artikel 9 i Bernkonventionen (Konventionen om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljöer).

Information

Länsstyrelsen informerar Polismyndigheten om att jakt får ske och vem som är utsedd att vara jaktledare. Länsstyrelsen meddelar även Polismyndigheten när jakten är slut eller om djuret fällts eller påskjutits innan jakttiden löpt ut.

Enligt 28 § jaktförordningen får rovdjur dödas av tamdjursägare eller vårdare om det finns skälig anledning att befara ett angrepp.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor på telefon 010-224 40 00 eller via e-post vastragotaland@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 28984-2023 i ämnesraden för e-post.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av tf länsöverdirektör Anne-Charlotte Horgby med enhetschef Anita Bergstedt som föredragande.

Kopia till

Naturvårdsverket, <registrator@naturvardsverket.se>;

Polisen, <registrator.vast@polisen.se>;

Viltskadecenter, <jens.frank@slu.se>;

Statens Veterinärmedicinska Anstalt, <rovdjur@sva.se>;

vastragotaland@jagarnasriksforbund.se;

info@rovdjur.se;

remisser@naturskyddsforeningen.se;

Fältpersonalen

Viltförvaltningsdelegationen

Rovdjurshandläggare i södra fvo

Rovdjurshandläggare mellersta fvo

VO7@jagareforbundet.se

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Karta

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västra Götaland antingen via e-post; vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 40 00. Ange diarienummer 28984-2023.